

1. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
2. האגודה לזכויות האזרח בישראל
3. הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל
4. רופאים לזכויות אדם - ישראל
5. אלמיזאן לזכויות האדם
6. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
7. יש דיין – ארגון מתנדבים לזכויות אדם

על ידי עוה"ד נדים שחאדה ו/או פאדי חורי ואח'
מעדאלה-המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
ת"ד 94, חיפה
טל: 04-9501610; סלולארי: 052-3973030;
דוא"ל: Nadeem@adalah.org

העותרים

נגד

1. השר לביטחון פנים
2. שרות הביטחון הכללי

באמצעות פרקליטות המדינה
מרח' צלאח-א-דין 29, ירושלים 91010
טל': 02-6466101; פקס: 02-6467011

3. הכנסת

באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
משכן הכנסת, ירושלים
טל': 02-6408636; פקס': 02-6753495

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המשיבה 3

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 9.12.2015, מתכבדת המשיבה 3 (להלן: **המשיבה**) להגיש הודעת עדכון מטעמה, כדלקמן:

1. עניינה של העתירה בתקיפת חוקתיות חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 7), התשע"ה-2015 (להלן: **התיקון**), אשר האריך את תוקפה של הוראת השעה המעוגנת בסעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002 (להלן: **הוראת השעה**), **וזאת למשך שנה וחצי, עד ליום 4.1.2017**.

הוראת השעה האמורה, אשר נחקקה לראשונה בשנת 2002 (והוארכה מאז מספר פעמים) קובעת כי חקירות משטרה של חשודים בעבירות ביטחון (כהגדרתן בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996) מחויבות בתיעוד בכתב בלבד, ופטורות מחובות התיעוד החזותי והקולי המעוגנות בסעיפים 7 ו-11 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002 (להלן: **חוק חקירת**

חשודים), והחלות על עבירות שהעונש המרבי עליהן הוא עשר שנות מאסר ומעלה (למעט במקרים החריגים המנויים בחוק).

2. כזכור, ביום 15.6.2015 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 7) (הארכת תוקף של הוראת שעה לעניין חקירת חשוד בעבירת ביטחון), התשע"ה-2015, במסגרתה הוצע להאריך את תוקף הוראת השעה בחמש שנים נוספות, עד לשנת 2020.

עם זאת, בדיון שהתקיים ביום 23.6.2015 בוועדה החוקה, חוק ומשפט של הכנסת (להלן: **ועדת החוקה**), מתח יו"ר הוועדה, חה"כ ניסן סלומינסקי, ביקורת על כך שהממשלה מבקשת להאריך את תוקפה של הוראת השעה לתקופה של חמש שנים, לאחר שהתחייבה בעבר בכנסת כי תביא הוראת קבע בעניין זה. בסופו של דבר, הוא הודיע כי הגיע לסיכום עם השר לביטחון פנים, ולפיו הוראת השעה תוארך בשנה וחצי בלבד (כאמור, עד ליום 4.1.2017), וזאת מתוך כוונה כי בתקופה זו תגבש הממשלה הסדר קבוע אשר יחליף את הוראת השעה. בהתאם לכך, ביום 29.6.2015 אישרה מליאת הכנסת את התיקון, בנוסח זה.

3. בעקבות חקיקת התיקון, הגישו העותרים את העתירה דנן, בה תקפו את חוקתיותו של התיקון. בתגובתיהם, המשיבה והמדינה טענו כי אין מקום להידרש לעתירה במועד הנוכחי וכי דינה להימחק.

4. ביום 9.12.2015 נדונה העתירה בפני הרכב של בית המשפט הנכבד, ובתום הדיון קבע בית המשפט הנכבד כי המשך הדיון בעתירה יידחה, וכי המשיבה והמדינה יגישו הודעות עדכון עד סוף יוני 2016.

התפתחויות האחרונות

5. בהמשך לאמור, ביום 14.6.2016 שלח יו"ר ועדת החוקה, חה"כ סלומינסקי, מכתב ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ד"ר אביחי מנדלבלוט, בו עמד על כך שהוראת השעה אמורה לפקוע בעוד כחצי שנה, וביקש לקבל עדכון בנוגע להחלטות הממשלה בעניין.

מכתבו של יו"ר ועדת החוקה ליועץ המשפטי לממשלה מיום 14.6.2016 מצ"ב ומסומן **מש/1**.

6. ביום 29.6.2016 השיב המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי), עו"ד רז נזרי, למכתבו של יו"ר ועדת החוקה. במכתבו ציין כי ביום 23.6.2016 הפיץ המשרד לביטחון פנים את תזכיר חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון – חקירת חשוד בעבירת ביטחון), התשע"ו-2016, להערות הציבור. בתזכיר החוק הוצע לעגן את ההוראה הפוטרת את המשטרה מתיעוד חזותי או קולי של חקירת חשוד בעבירות בטחון כהוראה קבועה. לצד זאת, ברוח המלצות צוות צ'חנובר, מוצע לקבוע בחוק כי פיקוח ובקרה אקראיים על חקירות המשטרה בעבירות בטחון יבוצעו כפי שייקבע בנהלים פנימיים של המשטרה.

עוד ציין עו"ד נזרי במכתבו כי הוא מקווה שוועדת השרים תספיק להידרש לנושא עוד לפני סיום מושב הכנסת הנוכחי, כך שניתן יהיה לקיים דיון בהצעת החוק בוועדת החוקה בתחילת המושב הבא של הכנסת (אשר אמור להתחיל ביום 30.10.2016).

מכתבו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) מיום 29.6.2016 מצ"ב ומסומן מש/2.

7. נוכח האמור, תבקש המשיבה לשוב ולעדכן את בית המשפט הנכבד בעניין עד לסוף חודש נובמבר 2016.

היום: 30 ביוני 2016
כ"ד בסיון התשע"ו

ד"ר גור בליי, עו"ד

ב"כ הכנסת

הכנסת

יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט

סימוכין: 02408216
 ירושלים, חי' בסיון, התשע"ו
 14 יוני 2016

לכבוד

ד"ר אביחי מנדלבלית
 היועץ המשפטי לממשלה

נכבדי,

הנדון: הוראת השעה לעניין חקירת חשוד בעבירת ביטחון

1. ביום 29 ביוני 2015, האריכה הכנסת את תוקפה של הוראת השעה שבנדון עד ליום 4 בינואר 2017 (חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 7), התשע"ה-2015). הוראת השעה, שהוארכה כמה וכמה פעמים מאז חקיקת החוק בשנת 2002, קובעת כי החובה שחלה על המשטרה לתעד חקירת חשוד בתיעוד חזותי או קולי בעבירות חמורות, לפי סעיפים 7 ו-11 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), לא חלה על חקירת חשוד בעבירת ביטחון.
2. בדיון שנערך בוועדת החוקה ביום 23.6.2015, החליטה הוועדה להאריך את הוראת השעה בשנה וחצי בלבד, ולא בחמש שנים כמבוקש על ידי הממשלה, וזאת כדי להביא לחקיקת הסדר קבע בעניין, שיאזן כראוי בין צרכי החקירה והביטחון לבין החשש מהודאות שווא ומשימוש פסול בעינויים כנגד נחקרים.
3. באותו דיון, הודעתי כי בדעתי לשוב ולהידרש לנושא חצי שני לפני פקיעת הוראת השעה – קרי, ביולי 2016 – גם אם לא תגיע הצעת חוק ממשלתית בעניין הסדר קבע לפני אותו מועד. בכוונתי לבדוק את הצורך בפטור מתיעוד של חקירת המשטרה בעבירות הביטחון, ולבחון הסדרים חלופיים לפטור הגורף, תוך התייחסות גם לפתרון שיוצג לה בנוגע לפיקוח על נאותות חקירות השב"כ בעקבות העבודה של ועדת צ'חנובר בנוגע לתיעוד חקירות בשב"כ. נציגי הממשלה התחייבו כי יונחו בפני הממשלה ההמלצות של ועדת צ'חנובר מספר חודשים לאחר הדיון, וככל שההמלצות יאושרו על ידי הממשלה, יובאו ההמלצות בפני הוועדה.
4. מאחר שכן, עלינו להתעדכן בנושא בזמן הקרוב. לכן אבקש לקבל, בהקדם האפשרי, עדכון בנוגע למסקנות ולהמלצות של ועדת צ'חנובר והחלטות הממשלה בעקבותיהן.

בברכת התורה, העם והארץ

חה"כ ניסן סלומינסקי

העתק:

עו"ד סיגל קוגוט, המשנה ליועץ המשפטי לכנסת והיועצת המשפטית לוועדת החוקה, חוק ומשפט
 עו"ד רז נ זרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

מדינת ישראל
משרד המשפטים

משנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

ירושלים: כ"ג סיוון תשע"ו

29 יוני 2016

תיקנו: 803-10-2015-000027

סימוכין: 803-99-2016-065087

לכבוד
חה"כ ניסן סלומינסקי
יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת

שלום רב,

הנדון: **הוראת השעה לעניין חקירת חשוד בעבירת בטחון**
ס מ ד: מכתבך ליועץ המשפטי לממשלה מיום 14.6.16 שמספרו 02408216

אתכבד לאשר קבלת מכתבך שבסמך, ולהשיבך כלהלן:
בהמשך לעבודת מטה שנערכה בנושא, ולדיונים שנערכו במשרד המשפטים בשיתוף הגורמים הרלבנטיים, הפיץ המשרד לבטחון פנים ביום 23.6.2016 את תזכיר חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים)(תיקון) – חקירת חשוד בעבירת בטחון, התשע"ו-2016 להערות הציבור. בתזכיר החוק מוצע לעגן בחוק את ההוראה הפטרת את המשטרה מתיעוד חזותי או קולי של חקירת חשוד בעבירת בטחון כחוראה קבועה. לצד זאת, ברוח המלצות צוות צ'חנובר, מוצע לקבוע בחוק כי פיקוח ובקרה אקראיים על חקירות המשטרה בעבירות בטחון יבוצעו כפי שייקבע בנהלים פנימיים של המשטרה.

מצ"ב נוסח תזכיר החוק. המועד האחרון להעברת הערות לתזכיר הוא 14.7.2016.

לאחר בחינת ההערות לתזכיר, תוכן טיוטת חוק אשר תובא לאישור ועדת השרים לחקיקה וניתן יהיה להמשיך בקידום הליכי החקיקה. אנו מקווים שוועדת השרים תספיק להידרש לנושא עוד לפני סיום מושב הכנסת הנוכחי, כך שניתן יהיה לקיים דיון בהצעת החוק בוועדת החוקה בתחילת המושב הבא.

בברכה,

רון זורי, ע"ד

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

העתק: היועץ המשפטי לממשלה

יואל הדר, היועץ המשפטי למשרד לבטחון פנים

סיגל קוגוט, המשנה ליועץ המשפטי לכנסת והיועצת המשפטית לוועדת החוקה